

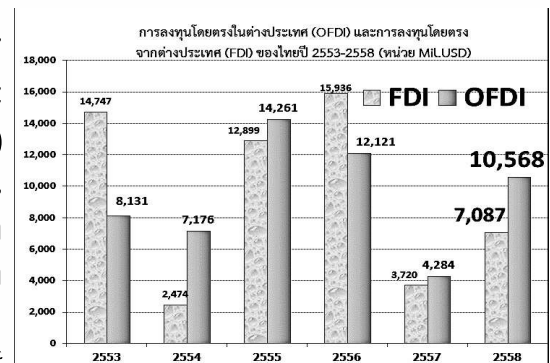
Savings and Investment

ปีที่ 3 ฉบับที่ 56 ประจำเดือนธันวาคม 2559

ผลกระทบของการลงทุนในต่างประเทศต่อเศรษฐกิจของไทย ส่วนนโยบายการเคลื่อนย้ายเงินทุน

ที่ผ่านมาเราทราบว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) เพราะต้องการเพิ่มการลงทุนภายในประเทศ กระตุ้นภาคการผลิต เพิ่มการจ้างงาน สร้างรายได้ ถ่ายทอดความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี รวมถึงยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แต่ด้วยเหตุจากเศรษฐกิจไทยที่กำลังซบเซา เพราะเหตุความไม่สงบภายในประเทศและขาดความเสถียรภาพทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้นักลงทุนจากต่างประเทศมีแนวโน้มเข้ามาลงทุนในประเทศไทยน้อยลง

จากภาพที่ 1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยสุทธิ (Outflow Foreign Direct Investment: OFDI) และมูลค่าการลงทุนโดยตรง จากต่างประเทศของไทยสุทธิ (Inflow) ระหว่างปี 2553-2558¹ พบว่า การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศสุทธิของไทยมีมูลค่าน้อยกว่าการลงทุนจากต่างประเทศของไทยสุทธิมาโดยตลอด แต่ในปี 2554 เป็นปีแรกที่มีมูลค่าการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศสุทธิของไทยปรับตัวสูงขึ้นและมีมูลค่ามากกว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสุทธิ โดยในปี 2558 การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศสุทธิมีมูลค่า 10,568 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือขยายตัวร้อยละ 147 เทียบกับปี 2557 ซึ่งมีมูลค่า 4,284 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แสดงให้เห็นว่า นักลงทุนไทยเริ่มให้ความสนใจการลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้น อาจมีสาเหตุมาจากความต้องการแสวงหาตลาด แสวงหาทรัพยากรใหม่ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีระดับสูง ดังนั้น บทความฉบับนี้จะวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศต่อเศรษฐกิจไทย

1. สถานะด้านเงินตราต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (OFDI) ส่งผลให้เกิดการไหลออกของเงินตราต่างประเทศทำให้ประเทศผู้ลงทุนสูญเสียเงินตราต่างประเทศซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อดุลการชำระเงิน แต่อย่างไรก็ตาม จากภาพที่ 2 ดุลการชำระเงินของไทย ในปี 2554 - 2558² พบว่า ในปี 2558 ดุลการชำระเงินของไทยมีสถานะเกินดุล 5,859 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเงินตราต่างประเทศของไทยเพิ่ม 5,859 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เช่นเดียวกับปี 2554 และ 2555 ที่ดุลการชำระเงินของไทยเกินดุลเช่นกัน นอกจากนั้น ณ สิ้นปี 2558 เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยอยู่ในระดับสูงมากถึง 148.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ 16 ของโลก

	2554	2555	2556	2557	2558
Balance of Payment (หรือดุลการชำระเงิน)	1,214	5,265	-5,049	-1,210	5,859

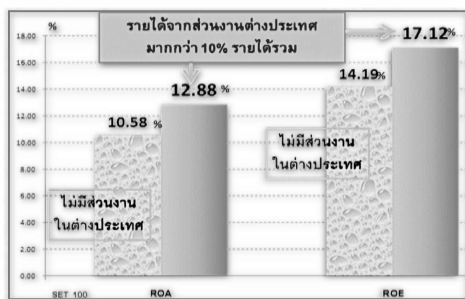
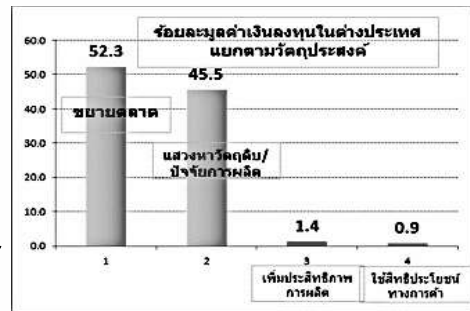
1, 2 ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

2. ผลกระทบต่อ Productivity

การลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (OFDI) ของไทยส่งผลดีต่อ Productivity และระบบเศรษฐกิจโดยรวม ดังนี้

(1) **ภาพที่ 3** สัดส่วนของมูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศ จำแนกตามวัตถุประสงค์³ จะเห็นว่า การขยายการลงทุนในต่างประเทศเป็นไปเพื่อการขยายตลาดและแสวงหาทรัพยากรและปัจจัยการผลิตเป็นหลัก

(2) จากการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ดัง**ภาพที่ 4** ผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนใน SET100 ที่มีรายได้จากส่วนงานต่างประเทศและไม่มีส่วนงานในต่างประเทศ⁴ พบว่า

บริษัทจดทะเบียนใน SET100 ที่มีรายได้จากส่วนงานต่างประเทศ เป็นบริษัทที่มีผลประกอบการดี มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) และผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) สูงกว่าบริษัทที่ไม่มีรายได้จากส่วนงานต่างประเทศ สรุปได้ว่าการขยายการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ จะก่อให้เกิด Productivity ทำให้ผลตอบแทนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

3. ผลกระทบต่อการจ้างงาน

(1) รายงาน “การออกไปลงทุนในต่างประเทศของไทยฯ” ของนายจักรทิพย์ บุญประกายแก้ว และคณะ สรุปว่า OFDI ของไทยเพิ่มขึ้น จะทำให้ GDP และการลงทุนในประเทศของไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งย่อมส่งผลดีต่อการจ้างงาน

(2) บริษัทของไทยที่มีการลงทุนในต่างประเทศ อาทิ กลุ่ม ปตท. บ้านปู กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ (CP) กลุ่มเซ็นทรัล กลุ่มบริษัท ไทยยูเนี่ยน โฟรเซน โปรดักส์ จำกัด (มหาชน) (TUF) และกลุ่มปูนซิเมนต์ไทย (SCG) มีการขยายการลงทุนในประเทศ มีการใช้นวัตกรรมและการวิจัย และเพิ่มการจ้างงานโดยเฉพาะแรงงาน มีฝีมือ

(3) การว่างงานของไทยอยู่ในระดับต่ำ ต้องนำเข้าแรงงานไร้ฝีมือ

	2554	2555	2556	2557	2558
อัตราการว่างงานของไทย (หน่วย ร้อยละ)	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9

จากประเทศเพื่อนบ้าน อาทิเช่น พม่าและกัมพูชา ในขณะเดียวกันพบว่า ประเทศไทยยังขาดแรงงานมีฝีมืออีกจำนวนมาก ดังแสดงใน**ภาพที่ 5** อัตราการว่างงานของประเทศไทย พ.ศ. 2549-2558⁵

จากที่กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้นจะเห็นว่า OFDI มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่า FDI หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน OFDI เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนไทยไปลงทุนยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น เชื่อได้ว่า ก็จะสามารถสร้างรายได้ เพิ่มขีดความสามารถให้กับธุรกิจและแรงงานได้ไม่แพ้ FDI อย่างแน่นอน ■

3. 4 ที่มา : SET 100 (หน่วย : ร้อยละ)

5 ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (หน่วย : ร้อยละ)